

Rapport

Datum: 20 januari 2004

Rapportnummer: 2004/018

Klacht

Verzoeker, van Afghaanse nationaliteit, klaagt over de lange duur van de behandeling door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) van zijn aanvraag van 4 januari 2000 om toelating tot Nederland als vluchteling.

Beoordeling

1. Termijnen in het bestuursrecht zijn voor belanghebbenden doorgaans fatale termijnen. Uit een oogpunt van de op dit punt na te streven gelijkheid tussen overheid en burger en van de geloofwaardigheid van de overheid behoren bestuursorganen zich strikt gebonden te achten aan de wettelijke voorschriften inzake voor hen geldende termijnen.

Asielzoekers verkeren in onzekerheid over hun toekomst. Het is daarom van groot belang dat op hun aanvragen om toelating tot Nederland binnen de wettelijke termijn wordt beslist. Ingevolge artikel 15e, eerste lid van de Vreemdelingenwet 1994 (oud, zie Achtergrond, onder 1.) diende een beschikking omtrent inwilliging van een aanvraag om toelating te worden gegeven binnen zes maanden na ontvangst van de aanvraag. Deze beslistermijn komt overeen met de beslistermijn van zes maanden in artikel 28 van de Vreemdelingenwet 2000, die per 1 april 2001 in werking is getreden (nieuw, zie Achtergrond, onder 2.).

2. Verzoeker diende op 4 januari 2000 een aanvraag in om toelating tot Nederland als vluchteling. De Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) zond verzoekers dossier op 24 juli 2000 aan het zogenoemde 1F-projectteam (thans unit-1F) van de IND in verband met de mogelijke toepassing van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag (zie Achtergrond, onder 3. en 4.).

3. Verzoeker klaagde bij brief van 8 februari 2002 over de lange duur van de behandeling door de IND van zijn asielaanvraag. Bij brief van 28 februari 2002 deelde de staatssecretaris van Justitie mee dat zij verzoekers klacht over de lange behandelingsduur gegrond achtte. De staatssecretaris liet echter weten dat de unit-1F het dossier van verzoeker nog aan een tweede beoordeling zou onderwerpen. De uitkomst hiervan was volgens de staatssecretaris echter niet op korte termijn te verwachten. De staatssecretaris verwees hierbij naar de enorme groei van het aantal zaken dat aan de unit-1F is voorgelegd en naar het geringe aantal medewerkers op deze unit.

4. Nadat de IND bij brief van 5 juni 2002 liet weten dat er vooralsnog onvoldoende gronden waren om te veronderstellen dat verzoeker betrokken was geweest bij handelingen als omschreven in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag en nadat op 15 september 2002 het besluitmoratorium ten aanzien van asielzoekers afkomstig uit Afghanistan was opgeheven, is opnieuw gestart met de (verdere) inhoudelijke beoordeling van verzoekers asielaanvraag. Nadat verzoeker niet had gereageerd op oproepen om te verschijnen voor

een aanvullend gehoor en ook niet thuis was aangetroffen bij een adrescontrole door de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Zaanstreek-Waterland, werd zijn asielaanvraag op 15 januari 2003 buiten behandeling gesteld in verband met het feit dat hij met onbekende bestemming was vertrokken.

5. De Nationale ombudsman erkent het belang van zorgvuldig onderzoek in zaken waarin artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag mogelijk van toepassing is. Echter, ook in geval een onderzoek naar de toepasselijkheid van artikel 1F noodzakelijk wordt geacht is het van belang de vertraging in de behandeling van de asielaanvraag zo beperkt mogelijk te houden, en de wettelijke beslistermijn niet uit het oog te verliezen

6. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de IND bij het onderzoek naar de mogelijke toepassing van artikel 1F onvoldoende voortvarend te werk is gegaan. Dit onderzoek heeft bijna twee jaar geduurd: vanaf 24 juli 2000 tot 5 juni 2002. Vanaf verzoekers asielaanvraag op 4 januari 2000 tot de eerste beschikking hierop op 15 januari 2003 zijn ruim drie jaren verstreken. De termijn waarbinnen op een asielaanvraag moet worden beslist is daarmee ruimschoots overschreden, zij het dat de overschrijding voor zover deze is veroorzaakt door het feit dat verzoeker met onbekende bestemming is vertrokken niet aan de IND valt toe te rekenen.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, is gegrond.

Onderzoek

Op 2 april 2002 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer S. te Zaandam, ingediend door de Stichting VluchtelingenWerk Zaanstreek te Zaandam met een klacht over een gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND).

Verzoeker had al eerder, bij brief van 8 februari 2002, een klacht ingediend over de lange duur van de behandeling door de IND van zijn asielaanvraag van 4 januari 2000.

Verzoekers klachtbrief is op zijn verzoek door de Nationale ombudsman op 18 februari 2002 doorgezonden naar de IND. De staatssecretaris van Justitie reageerde hierop bij brief van 28 februari 2002.

In zijn verzoekschrift van 2 april 2002 liet verzoeker weten dat hij geen genoegen nam met de reactie van de staatssecretaris van Justitie. Hij klaagde erover dat, hoewel de staatssecretaris zijn klacht over de lange behandelingsduur gegrond achtte, de

asielaanvraag toch nog voor een tweede beoordeling was voorgelegd aan de zogenaamde 1F-unit van de IND.

De klacht is op 9 april 2002 telefonisch voorgelegd aan de IND met de vraag of in deze zaak een oplossing in het vooruitzicht kon worden gesteld. De IND liet op 23 april 2002 weten dat uiterlijk op 14 mei 2002 op de asielaanvraag zou worden beslist. De IND liet echter ook weten dat indien de 1F-unit van de IND nader onderzoek door de minister van Buitenlandse Zaken noodzakelijk achtte, zo snel mogelijk na ontvangst van de resultaten van dit onderzoek op de asielaanvraag zou worden beslist.

Het voorgaande vormde aanleiding om het onderzoek naar de gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, schriftelijk voort te zetten.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Noch verzoeker noch de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Verzoeker, van Afghaanse nationaliteit, diende op 4 januari 2000 bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) een aanvraag in om toelating tot Nederland als vluchteling.
2. Op 24 juli 2000 is het dossier van verzoeker gezonden aan het 1F-team (thans unit-1F) van de IND in verband met de mogelijke toepasselijkheid van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag (zie Achtergrond, onder **3.**).
3. Verzoeker klaagde bij brief van 8 februari 2002 over de lange duur van de behandeling door de IND van zijn asielaanvraag. Bij brief van 28 februari 2002 achtte de staatssecretaris van Justitie verzoekers klacht gegrond. De staatssecretaris deelde echter mee dat een tweede beoordeling door de unit-1F van het dossier diende plaats te vinden. Met verwijzing naar de enorme groei van het aantal zaken dat aan de unit-1F is voorgelegd en het geringe aantal medewerkers op deze unit, liet de IND weten dat de uitslag van de tweede beoordeling op korte termijn niet te verwachten was.
4. Op 22 april 2002 is verzoeker in het bezit gesteld van een retourvisum, geldig tot 10 juni 2002, ten behoeve van een bezoek aan zijn zieke moeder in Pakistan.

5. Op 5 juni 2002 deelde de IND verzoekers gemachtigde schriftelijk mee dat er vooralsnog onvoldoende gronden waren om te veronderstellen dat verzoeker betrokken is geweest bij handelingen als omschreven in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag. De IND liet de gemachtigde weten dat het dossier van verzoeker door de unit-1F teruggezonden was aan de regionale directie Midden van de IND ter verdere inhoudelijke behandeling van de asielaanvraag.

6. Ten aanzien van asielaanvragen van asielzoekers afkomstig uit Afghanistan gold tot 15 september 2002 een besluitmoratorium. In verband met de verdere inhoudelijke beoordeling van zijn asielaanvraag is verzoeker op 14 oktober 2002 en daarna op 12 november 2002 opgeroepen te verschijnen bij de IND voor een aanvullend gehoor. Verzoeker heeft op deze oproepen niet gereageerd. Vervolgens is verzoeker bij een adrescontrole op 15 januari 2003 door de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Zaanstreek-Waterland niet aangetroffen.

7. Wegens vertrek met onbekende bestemming van verzoeker is zijn asielaanvraag op 5 februari 2003 buiten behandeling gesteld.

B. Standpunt verzoeker

Voor het standpunt van verzoeker wordt verwezen naar de klachtformulering onder Klacht.

C. Standpunt Minister voor vreemdelingenzaken en Integratie

In zijn reactie op de klacht over de lange duur van de behandeling door de IND van verzoekers asielaanvraag deelde de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie bij brief van 12 februari 2003 onder meer het volgende mee:

“...Bij brief van 28 februari 2002 is bovenstaande klacht van betrokkene gegrond verklaard, waarbij overigens is gewezen op de grote werkdruk en de personele onderbezetting van de unit 1F van de Regionale directie Zuid-West waar het dossier van betrokkene zich op dat moment bevond ter beoordeling van mogelijke omstandigheden van betrokkene die verband houden met artikel 1 (F) van het Vluchtelingenverdrag.

(...)

Nadat de unit 1F van de Regionale directie Zuid-West heeft geconcludeerd dat er vooralsnog onvoldoende gronden zijn om te veronderstellen dat betrokkene betrokken is geweest bij, dan wel verantwoordelijkheid heeft gedragen voor handelingen als omschreven in artikel 1(F) van het Vluchtelingenverdrag (dit is bij brief van 5 juni 2002 meegedeeld aan de gemachtigde van betrokkene), is het dossier van betrokkene ter verdere inhoudelijke behandeling teruggezonden aan de Regionale directie Midden.

Eerst na opheffing, op 15 september 2002, van het besluitmoratorium dat aangaande aanvragen voor het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd door vreemdelingen afkomstig uit Afghanistan van kracht was, is begonnen met de inhoudelijke beoordeling van betrokkene's asielaanvraag.

In het kader van het inhoudelijke onderzoek inzake de aanvraag is hem middels vorderingen verzocht op 14 oktober 2002 en vervolgens op 12 november 2002 te verschijnen voor een aanvullend gehoor dat gepland stond te Arnhem en betrekking zou hebben op de verander(en)de situatie in Afghanistan. Betrokkene heeft hieraan echter geen gehoor gegeven.

Telefonische navraag, dezerzijds gedaan op 14 oktober 2002 bij de Vreemdelingendienst afdeling Zaanstreek-Waterland, heeft uitgewezen dat er aanwijzingen bestonden dat betrokkene zich reeds sinds oktober 2001 niet heeft gehouden aan de hem opgelegde meldplicht. Zekerheid kon hierover niet worden verschaft aangezien het registratiesysteem dat bij voornoemde VD-afdeling ten aanzien van de meldplicht gehanteerd wordt, niet optimaal functioneerde.

Om meer duidelijkheid te krijgen omtrent de omstandigheid of betrokkene al dan niet hier te lande verblijft, is op 14 oktober 2002, 12 november 2002, 11 december 2002, en op 7, 14 en 15 januari 2003 telefonisch en op 14 en 25 november 2002 per fax contact opgenomen met de voornoemde VD-afdeling met het verzoek een adrescontrole bij betrokkene uit te voeren.

Daarbij is meerdere malen door medewerkers van deze VD-afdeling aangegeven dat zij door een sterke personele onderbezetting moeilijk invulling aan deze taak kunnen geven.

Ondanks de gedane toezegging dat op 13 december 2002 een adrescontrole bij betrokkene zou plaatsvinden, is deze eerst op 15 januari 2003 daadwerkelijk uitgevoerd.

Op 15 januari 2003 bereikte mij zijdens de Vreemdelingendienst Zaanstreek-Waterland het bericht dat met een adrescontrole was vastgesteld dat betrokkene niet meer hier te lande verblijft. Hiertoe is geconcludeerd dat betrokkene kennelijk geen belang meer stelt in een verdere beslissing van zijn asielaanvraag, hetgeen de aanleiding heeft gevormd voor de buitenbehandelingstelling ervan.

Het is van belang te melden dat op 22 april 2002 betrokkene's aanvraag om verlening van een retourvisum voor een bezoek aan zijn zieke, in Pakistan verblijvende moeder is ingewilligd. Dit retourvisum is aan betrokkene verleend voor de periode tot 10 juni 2002, hetgeen betekent dat betrokkene geacht werd uiterlijk op deze datum terug te keren naar Nederland.

Uit telefonisch contact dat dezerzijds op 11 en 12 december 2002 met de gemachtigde van betrokkene (...), verbonden aan de Stichting Rechtsbijstand Asiel Amsterdam, heeft

plaatsgehad, is naar voren gekomen dat betrokkene zich wellicht (nog) in Pakistan dan wel Afghanistan bevindt. De gemachtigde van betrokkene (...) bleek van de neef van betrokkene, woonachtig te Zaandam, bij wie betrokkene hier te lande heeft verbleven, te hebben vernomen dat betrokkene onder druk van zijn in Pakistan verblijvende familieleden met hen is meegegaan naar Afghanistan.

Tevens kwam uit deze gesprekken naar voren dat de gemachtigde van betrokkene niet op de hoogte was van de op 21 november 2002 door de Nationale ombudsman ingediende klacht met betrekking tot de lange behandelingsduur van betrokkenes asielaanvraag. De gemachtigde van betrokkene gaf daarbij te kennen aan de afhandeling van deze klacht geen waarde (meer) te hechten en het dossier van betrokkene, afgaande op de berichten rond betrokkene, reeds zonder dat er sprake was van een officiële afronding van de behandeling van zijn asielaanvraag als gesloten te beschouwen.

Al het vorenstaande doet concluderen dat de bij brief van 21 november 2002 neergelegde klacht over de lange behandelingsduur van betrokkenes asielaanvraag - voor zover deze van toepassing moet worden geacht op het traject na de afsluiting van het onderzoek inzake artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag - ongegrond wordt geacht. Hoewel de duur van de verdere inhoudelijke behandeling van betrokkenes asielaanvraag door de Regionale directie Midden, gerekend vanaf de opheffing van het relevante besluitmoratorium op 15 september 2002, op zich reeds niet kan worden aangemerkt als excessief lang wordt erop gewezen dat het gegeven dat betrokkene zich aan het toezicht op vreemdelingen had onttrokken er mede debet aan is dat er onnodige vertraging is opgetreden in de afhandeling van de aanvraag. Dat de vreemdelingendienst door onderbezetting niet eerder een adrescontrole heeft kunnen doen, heeft eveneens een nadelige invloed gehad.

Mede gelet op het vorenstaande alsmede het feit dat de zorgvuldigheid vereiste dat de hierboven omschreven stappen moesten worden ondernomen, acht ik de klacht niet gegrond.”

D. REACTIE VERZOEKER

In zijn reactie op de brief van 12 februari 2003 van de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie deelde verzoekers gemachtigde bij brief van 25 maart 2003 onder meer het volgende mee:

“... Ik zal u allereerst chronologisch de gang van zaken in de asielprocedure van cliënt (verzoeker; N.o.) schetsen.

Hij deed zijn asielverzoek op **4 januari 2000** na in december 1999 de wens daartoe te kennen te hebben gegeven, hij kreeg op 20 maart 2000 zijn nader gehoor en op **6 april 2000** diende ik zijn **correcties** in.

Vervolgens ontving cliënt een in juni 2000 geschreven uitgebreide brief van zijn broer (niet bedoeld als bewijsmateriaal en daarom op onderdelen slecht te begrijpen) die ik in december 2000 aan de IND zond en in **maart 2001** nog toelichtte met de uitleg die cliënt mij gaf.

In juni 2001 bleek mij dat cliënt niet meer tegen het lange wachten kon, vele andere Afghanen hadden al een status verkregen en hij nog niet.

Daarom nam ik contact op met de IND en vernam dat zijn dossier naar een ander district (Zuid-West) was verzonden en derhalve met dat district contact op diende te nemen.

Toen ik dat deed vernam ik eerst dat het dossier van cliënt al in juli 2000 aan de unit 1F-zaken was overgedragen. (...)

Vervolgens ontving ik elk voortgangsbericht van de IND, dat ik dan aan cliënt (via de VVN in verband met zijn psychische situatie) doorzond.

In januari 2002 schreef ik cliënt nog op zijn verzoek dat ik nog niets inhoudelijks van de IND had vernomen. Hierop diende hij kennelijk zijn klacht bij u en de IND in waarop ik geheel tot mijn verbazing het antwoord van de IND mocht ontvangen (...).

Vervolgens bleef het van alle kanten stil tot ik een brief van **28 mei 2002** van de IND kreeg. Dit bleek een voortgangsrapportage te zijn (besluitmoratorium m.b.t. Afghanistan, 1F onderzoek wordt voortgezet) dat ik met een toelichting aan cliënt doorzond (geen reactie). Op **5 juni 2002** werd mij een brief gezonden waaruit blijkt dat het 1F onderzoek m.b.t. cliënt zou worden gestaakt. Er waren onvoldoende gronden aanwezig om te veronderstellen dat cliënt zich schuldig zou hebben gemaakt aan '1F vergrijpen'.

Het dossier zou naar het oorspronkelijke IND district retour worden gezonden teneinde aldaar te worden afgewikkeld. Ook die brief zond ik aan cliënt door uiteraard (zonder een reactie van cliënt te ontvangen).

Op **11 december 2002** kreeg ik opeens een telefoontje van een medewerker van de IND dat cliënt niet zou reageren op oproepen voor een aanvullend gehoor (in verband met de gewijzigde situatie te Afghanistan; hoewel dat een formaliteit zou zijn omdat cliënt in januari 2003 al in aanmerking zou komen voor een definitieve status na 3 jaar verblijf in Nederland).

Hierop beloofde ik om mij hieromtrent op de hoogte te stellen en de IND nader te berichten. Via de VVN vernam ik dat cliënt (met een terugkeervisum van Buitenlandse zaken) in april of mei 2002 naar Pakistan was afgereisd om zijn ernstig zieke moeder (die terminaal zou zijn) en zijn gezinsleden te bezoeken.

Van de neef van cliënt (bij wie hij inwoonde) vernam de VVN dat cliënt (die, zoals bekend alhier in een slechte psychische situatie verkeerde; de onzekerheid omtrent zijn status en het weten dat zijn moeder stervende is) wilde de familie cliënt niet laten gaan en vertrok men zelfs weer naar Afghanistan (wens van moeder om daar in het bijzijn van alle familieleden te sterven??). Na het vertrek naar Afghanistan heeft de neef van cliënt geen contact meer met cliënt gehad.

Nadat ik de medewerker van de IND hieromtrent op **12 december 2002** bericht had kreeg ik ten antwoord dat deze gang van zaken heel spijtig was (het niet weten van cliënt dat het 1F onderzoek gestaakt was en dat hij derhalve hoogstwaarschijnlijk recht zou hebben op een definitieve status) en dat hij in zijn rapportage in ieder geval de achtergronden van het een en ander zou schetsen.

Vervolgens ontving ik op 5 februari 2003 de op 23 januari geslagen beschikking m.b.t. cliënt. De inhoud van deze beschikking verbijsterde mij echter, niets over de geschetste achtergronden, het blijkt een gewone MOB-beschikking te zijn waarmee de asielprocedure van cliënt gewoonweg wordt dichtgetimmerd.

(...)

Tenslotte kan ik u nog mededelen dat de neef van cliënt alhier tot op heden niets meer over cliënt en/of zijn familieleden na hun vertrek naar Afghanistan heeft vernomen naar ik zojuist van de VVN vernam. Ook daar heerst thans grote ongerustheid derhalve.

(...)

Uit (door gemachtigde bijgevoegde brieven van 25 juli 2000 en 12 juni 2001 van de IND; N.o.) blijkt (...) dat er toen dan ook reeds moet zijn vastgesteld dat er daadwerkelijke aanwijzingen bestaan dat artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag van toepassing is.

Op 5 juni 2002 schrijft de IND mij echter dat die aanwijzingen er niet zijn.

Dit zonder dat cliënt in dat kader aanvullend gehoord is (hetgeen in de 2e fase gebruikelijk is). Het lijkt er dan ook sterk op dat er begin 2002 even snel naar de zaak van cliënt gekeken is, dat er geconstateerd is dat de rang die hij heeft gehad wel zal wijzen op 1F aanwijzingen (gelet op het ambtsbericht 'Afghanistan - Hezb-i-Wahdat-mensenrechtenschendingen 1992-1999') en dat dan ook maar verkondigd moest worden dat de 'eerste beoordeling' al afgerond was zonder dat daarvan in feite al gesproken kon worden.

Om in te gaan op de **reactie van de Minister van 12 februari 2003** het volgende.

In (...) de brief schrijft de Minister u dat de klacht betreffende de beantwoording van cliënt's klacht door de IND ongegrond zou zijn verklaard.

(...)

De Minister schrijft dat ik tijdens één van de telefoongesprekken die ik in december 2002 met een medewerker van de IND had te kennen zou hebben gegeven dat er door mij geen belang meer zou worden gehecht aan de afhandeling van de klacht.

Het enige dat ik mij kan herinneren en dat ik uit mijn aantekeningen van het telefoongesprek van **11 december 2002** kan opmaken (dus nog voordat ik wist dat cliënt inderdaad naar Pakistan had kunnen vertrekken; ik wist nog slechts van zijn wens zijn moeder nog eens te kunnen zien af) is dat mij verteld werd dat er een nieuwe klacht door u was ingediend die leek op de eerste. Van enig waardeoordeel door mij uitgesproken is mij echter niets bekend. Dat lijkt mij ook zeer onwaarschijnlijk omdat ik toen nog niet eens wist dat cliënt zich niet meer in Nederland bevond.

Tijdens het telefoongesprek de volgende dag is uw klacht niet meer ter sprake gekomen, toen hadden wij het geheel en al over de ongelukkige samenloop van omstandigheden waardoor cliënt niet eens wist dat hij hoogstwaarschijnlijk in aanmerking zou kunnen komen voor een verblijfsstatus.

Ik meen mij te kunnen herinneren dat ik toen nog refereerde aan een verzuchting van een medewerker van VluchtelingenWerk aan mij dat het soms voorkwam dat zij, als gevolg van de lange duur van gezinsherenigingprocedures (onvolledige papieren vastgesteld op het consulaat in Pakistan, opdracht tot DNA onderzoek, weer naar Pakistan, wachten en vervolgens naar Pakistan om de MVV op te halen en door te reizen), de IND moesten berichten dat het niet meer nodig was; de familieleden leefden niet meer.

Kortom, de opmerkingen van de minister in dit kader zijn hoogstwaarschijnlijk het gevolg van wishful thinking en niet de juiste weergave van een gesprek met mij.

Aan de Minister moet worden toegegeven dat de klacht over de behandelingsduur zich niet uit kan strekken tot het traject van na de afronding van het 1F onderzoek.

Daarover klaag ik dan ook niet.

Ik meen dan ook dat u zich wat de behandelingsduur kunt beperken tot de duur van het 1F onderzoek van **bijna 2 jaar** om vast te stellen dat er geen aanwijzingen zijn te vinden die het tegenwerpen van 1F aan cliënt rechtvaardigen.

Indien de 1F-unit dit binnen een aanvaardbaar tijdsbestek (waarbij enige overschrijding van de beslistermijn best geaccepteerd kan worden) aan cliënt kenbaar had kunnen maken dan was de zaak niet zo ongelukkig verlopen als thans het geval is.

(...)

Tevens meen ik dat de IND te kort geschoten is in de bejegening van cliënt, zo bracht hij deze (mij) veel te laat op de hoogte van het 1F onderzoek, zo werd cliënt vooreerst persoonlijk geantwoord op diens klacht en werd het definitieve antwoord zonder enige toelichting aan mij als gemachtigde gezonden terwijl het antwoord deels over 'betrokkene' spreekt en deels te kennen geeft alsof ik het lijdend voorwerp was.

Verder valt er te twijfelen aan het waarheidsgehalte van de inhoud van het antwoord op de klacht nu het hoogst onwaarschijnlijk is dat de eerste fase van het 1F onderzoek afgerond zal zijn en daarna, zonder enige vorm van kenbaar onderzoek als een aanvullend gehoor zoals in de tweede fase gebruikelijk is, binnen relatief gezien zeer korte tijd tot de conclusie wordt gekomen dat er geen 1F aanwijzingen zijn.

En tenslotte klaag ik over het feit dat ik nimmer te kennen heb gegeven dat ik geen prijs meer zou stellen op de afhandeling van uw klacht (niet wetende wat die inhoud en niet wetende waar cliënt zich bevindt).

Tenslotte zou ik u in overweging willen geven de aanbeveling te doen om, gezien de gang van zaken rond en de lange duur van het 1F onderzoek en hetgeen dit bij cliënt teweeg bracht, de behandeling van het asielverzoek van cliënt te hervatten zodra het contact met cliënt weer gelegd kan worden en hij te kennen geeft naar Nederland te willen komen om zijn status alsnog te ontvangen (en om vervolgens tot gezinshereniging over te gaan)."

Achtergrond

1. Vreemdelingenwet 1994

(oud, op 1 april 2001 vervangen door de Vreemdelingenwet 2000)

Artikel 15e, eerste lid

"Een beschikking omtrent de inwilliging van een aanvraag om toelating dient te worden gegeven binnen de bij of krachtens deze wet bepaalde termijn of, bij ontbreken van zulk een termijn, binnen zes maanden na ontvangst van de aanvraag."

2. Vreemdelingenwet 2000

(in werking getreden per 1 april 2001)

Artikel 25

"1. Binnen zes maanden wordt een beschikking gegeven op de aanvraag tot:

a. het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14;

(...)

d. het verlenen van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd als bedoeld in artikel 20.

2. De termijn voor het geven van de beschikking, bedoeld in het eerste lid, kan ten hoogste voor zes maanden worden verlengd indien naar het oordeel van Onze Minister voor de beoordeling van de aanvraag advies van of onderzoek door derden of het openbaar ministerie, nodig is.

3. Onze Minister stelt de vreemdeling in kennis van de verlenging.”

3. Artikel 1 van het Vluchtelingenverdrag (Verdrag van 28 juni 1951, Trb. 1954/88)

“F. De bepalingen van dit Verdrag zijn niet van toepassing op een persoon ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen, dat:

(a) hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid heeft begaan, zoals omschreven in de internationale overeenkomsten welke zijn opgesteld om bepalingen met betrekking tot deze misdrijven in het leven te roepen;

(b) bij een ernstig, niet-politiek misdrijf heeft begaan buiten het land van toevlucht, voordat hij tot dit land als vluchteling is toegelaten;

(c) hij zich schuldig heeft gemaakt aan handelingen welke in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties.”

4. Rapport 2002/110 ingevolge artikel 15 van de Wet Nationale ombudsman (van 22 april 2002)

In zijn rapport 2002/110 onderzocht de Nationale ombudsman de wijze waarop de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) omgaat met zaken van vreemdelingen ten aanzien van wie het vermoeden bestaat dat zijn in verband met het bepaalde in artikel 1F van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen niet onder de werkingssfeer van dat verdrag vallen, onderzocht.

“...C. Beoordeling

(...)

De Nationale ombudsman heeft de afgelopen jaren aanwijzingen gekregen dat zich wat betreft de doorlooptijden van vreemdelingenzaken waarin artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag een rol speelt structureel problemen voordoen. Deze aanwijzingen hebben de Nationale ombudsman doen besluiten om met gebruikmaking van de bevoegdheid onderzoek te doen uit eigen beweging (...) na te gaan hoe de IND omgaat met zaken van vreemdelingen ten aanzien van wie het vermoeden bestaat dat zij in

verband met het bepaalde in artikel 1F niet onder de werkingssfeer van het Vluchtelingenverdrag vallen. (...)

II. 1F-zaken, een bijzondere categorie

De toepassing van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag ten aanzien van vreemdelingen die om toelating tot Nederland hebben verzocht, heeft voor hen het vérstrekkende gevolg dat zij geen recht op bescherming kunnen ontleenen aan het Vluchtelingenverdrag en aan de Vreemdelingenwet.

Alleen daarom al mag van de IND worden geëist dat een dergelijke beslissing steeds na zorgvuldig onderzoek wordt genomen.

Dit vereiste van zorgvuldig onderzoek laat onverlet dat de beslistermijn van de Awb en van de Vreemdelingenwet onverkort gelden in 1F-zaken. (...) Naast het individuele belang van de betrokken vreemdeling om zo spoedig mogelijk te weten waar hij aan toe is, is juist in 1F-zaken ook het algemeen belang gediend bij een voortvarende behandeling. (...) Naast het belang van de openbare orde en veiligheid in het algemeen kan in dit verband ook nog worden gedacht aan het belang van vreemdelingen die in Nederland asiel hebben gevraagd of die reeds tot Nederland zijn toegelaten, en die geconfronteerd zouden kunnen worden met personen van wie zij of hun familie in hun land van herkomst te vrezen hadden. Ook deze vreemdelingen hebben er belang bij beschermd te worden tegen deze personen. (...)

17. Samenvattend is de Nationale ombudsman van oordeel dat de IND ten aanzien van de doorlooptijden in 1F-zaken tekort is geschoten op het punt van het tijdstip van de overdracht van de 1F-zaken aan het 1F-projectteam, op het punt van de omvang van het 1F-projectteam in relatie tot de hoeveelheid te behandelen zaken, en op het punt van de tijd die is gemoeid met een eventueel aanvullend gehoor...”